TKP'NİN SESİ RADYOSU 2.Haziran 1983 Perşe

GÜNLÜK YAYIN AYNASI

HABERLER Yazan: Spk:

1- Evren Çorum'da dün bir konuşma yaptı
2- Büyük Türkiye Partisi'nin kapatılması ve eski AP,CHP yöneticilerinden
3- 16 kişinin Çanakkale'de zorunlu ikamet altına alınması tepkiyle karşı
4- Avrupa Konseyi Parl. Asamblesi,iki hafta sonra, Lüksembürg'ta
5- yapılacak toplantıda,Türkiye'deki durumun yeniden gözden geçirilmesin
6- kararlaştırdı
7- F.Alm. Yeşiller Partisi'nden 3 milletvekili Ankara'ya geldi
8- NATO Savunma Bakanlarının İlkbahar toplantısı,Belçika'nın başkenti
9- Brüksel'de toplantılarını sürdürüyor
10- Cunta birliklerinin Irak Kürdistanına saldırısının tepkileri sürüyor
11- 6 Türk askerinin öldüğü haber veriliyor
12- Dektaş'ın Cuma günü bağımsız Federatif bir Kıbrıs Türk Devletini
13- açıklayacağı yolundaki olasılık üzerine,Yunanistan hükümeti protesto
14- Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Uluslararası Komitesi, Madrit'teki
15- toplantıya katılan delegasyonların başkanlarına bir telgrafla seslene rek,Avrupa Konferansı yapılmasına ilişkin bir karar çıkarılması için

YORUM: Yazan: Öm. Spk: Öm.

Başlığı : Türkiye bölgede jandarmalık rolünü oynamaya mı geçiyor ?
Konusu :

YAZILAR :

Başlığı: N.Hikmet'i anıyoruz /Met./
Konusu :

YAZILAR:

Başlığı: O.Çağkmağın hazırladığı: Gerçeği arayalım programını (Cem.)
Konusu :

YAZILAR: (Demirel'in Büyük Türkiye Partisi Kapatıldı.Evren Çorum'da konuştu) Sp:T/Nec.

Başlığı:
Konusu :

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ ARAŞTIRMA VAKFI

Yaz. Ekr-Den.
Spk. Den.

TKP'Nin Sesi
Bizim Radyo HABERLER 2 Haziran 1983 Perşembe

Millî Güvenlik Konseyi Başkanı General Kenan Evren dün Çorum'da bir konuşma yaptı. Evren, "gerekirse seçimler ilân edilen tarihten daha ileri bir tarihe bırakılabilir" dedi. Evren, "Büyük Türkiye Partisi'ni kurduranların ve eski siyasi parti yöneticilerinin haince siyasi faaliyetlerini sürdürdüklerini, bu nedenle 79 numaralı kararla Büyük Türkiye Partisi'nin kapatıldığını" söyledi.

Milli Güvenlik Konseyi Başkanı General Evren, "aynı oyunu geriye kalanlar oynamaya devam ederlerse, onlara da bu gibi uygulamaların getirileceğini hatırlatmak isterim. Bizi daha sert tedbirler almaya mecbur bırakmasınlar" dedi. Politik gözlemciler, Evren'in Çorum

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TÜSTAV

konuşmasında dış politika sorunlarına ~~kıçxdeğinmedix~~ hiç değinmemesinin özellikle dikkati çektiğini belirtiyorlar.

Öte yandan, 79 sayılı kararla Çanakkale'de zorunlu ikamete mecbur edilen eski Dışişleri Bakanlarından İhsan Sabri Çağlayangil'e "yurda dön" çağrısı yapıldığı ~~bildiriliyor~~ bildiriliyor.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

(TRT, BBC)

Büyük Türkiye Partisi'nin kapatılması ve eski AP ve CHP yöneticilerinden 16 kişinin Çanakkale'de zorunlu ikamet altına alınması tepkiyle karşılanıyor

Muhafazakâr partilerin oluşturduğu, Avrupa Hıristiyan Demokratlar Birliği, Büyük Türkiye Partisi'nin kapatılmasının, Avrupalıları hayal kırıklığına uğrattığını belirtti. Ve bu yoldaki kararı kınadı.

Avrupa Hristiyan Demokratlar Birliği başkanı Federal Alman parlamenterlerinden Von Hassel bu konuda şöyle dedi: "Aralarında eski başbakan Demirel ve Dışişleri Bakanı Çağlayangil'in de bulunduğu 16 politikacının mecburi ikamete tabi tutulmaları ve partiler yasasına göre kurulan bir siyasi partinin kapatılması, Türkiye'de olumlu adımlarla ilerleyen demokratikleşme sürecine ağır bir müdahaledir." 6 Kasımda ilan edilen seçimlerin eşit ve demokratik

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

koşullar altında yapılacağına inanmıyoruz. Bu karar ,yönetimin Avrupa'daki dostları üzerinde şok etkisi yaratmıştır".

(BBC)

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

- Avrupa Konseyi Parlamenterler Asamblesi, iki hafta sonra, Lüksemburgta yapılacak toplantıda, Türkiye'deki durumun yeniden gözden geçirilmesini kararlaştırdı. Bu son karar, Türkiye'yi Konseyde destekleyen Muhafazakar parlamenterlerin de tutumlarını da değiştirmelerine yol açacaktır diyen bir Konsey yetkilisi, önümüzdeki genel seçimlere daha şimdiden gölge düştüğünü, bunun tam serbest seçim olmayacağını vurguladı. Bu durumda seçimlerden sonra gelecek olan Türk Parlamento heyetinin Asambleye kabul edilme olasılığının düşük olduğunu söyledi.

(BBC)

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

- Federal Almanya'daki Yeşiller Partisi'nden ~~bir grup~~ 3 milletvekili Ankara'ya geldi. Federal Almanya Parlamentosu Savunma Komitesi üyesi emekli general Gert Bastian başkanlığındaki heyet, cunta yönetimini protesto eden bir Bildiriyi Ankara'daki Federal Almanya Büyükelçiliğine bıraktılar.

Yeşillerin önümüzdeki Cuma günü Bonn'daki Türk Büyükelçiliğine de bir protesto mesajı bırakacakları, partinin Parlamento Grubu tarafından dün açıklandı.

(BBC)

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

NATO Savunma Bakanlarının İlkbahar toplantısı Belçika'nın başkenti Brüksel'de toplantılarını sürdürüyor. Brüksel'deki NATO toplantısına katılan Savunma Bakanı Halûk Bayülken ile Genel Kurmay İkinci Başkanı Orgeneral Necdet Öztorun, ~~Amerikan Genel Çevik Kuvvet~~ Çevik Kuvvet manevraları sırasında Türkiye'de bulunan Amerikan ~~Genel~~ Genel Kurmay Başkanı Orgeneral Vessey'in özel uçağıyla Brüksel'e gittiler.

Brüksel'deki NATO Savunma Bakanları toplantısında, NATO'nun hareket ve etki alanının genişletilmesi konusundaki Amerikan planlarının bir kez daha görüşüldüğü belirtiliyor. NATO alanı dışındaki, ~~bu arada Basra Körfez~~ bölgelere, bu arada Basra Körfezi'ne müdahale konusunda geçen Aralık ayında alınan karar çerçevesinde, Türkiye'nin geçen hafta Irak topraklarında giriştiği askersel operasyonların da bu toplantıda ele alındığı bildiriliyor.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

NATO Savunma Bakanlarının ilkbahar dönemi toplantısında bir konuşma yapan ~~xxxxxxxx~~ Millî Savunma Bakanı Halûk Bayülken, Amerikan Savunma Bakanı Kaspar Vaynberger'ın silâhlanma harcamalarının daha da artırılması yolundaki önerilerine katıldığını belirtti. Halûk Bayülken, NATO elektronik savaş eğitim merkezinin Avaks casusluk uçaklarının konumlandırılacağı Konya bölgesinde kurulmasını istedi. Bayülken ayrıca, şu anda Amerika Birleşik Devletlerinde bulunan NATO jet pilotları eğitim merkezinin de İzmir yakınındaki ~~Çiğlixüssüne~~ Çiğli üssüne aktarılması isteminde bulundu. Bayülken dün Amerikan Savunma Bakanı Kaspar Vaynberger ile yarım saat süren bir görüşme yaptı.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

NATO Savunma Bakanlarının dünkü toplantısında özellikle Türkiye'yi ilgilendiren NATO bölgesi dışına müdahale, yani Çevik Kuvvetler sorunu ele alındı. ~~NATO Savunma Bakanla~~ İngiliz Bi-Bi-Si Radyosu, NATO Savunma Bakanlarının Avrupa'yı bir savaş ânında desteklemesi için Amerika'da ~~kuruldu~~ kurulan ve Avrupa'daki Amerikan kuvvetlerinin kullanılması durumunda ortaya çıkabilecek boşluğun nasıl NATO kuvvetlerince doldurulabileceğinin bir raporla incelenmesi ve planlama yapılmasının kararlaştırıldığını" belirtiyor. Bi-Bi-Si Radyosu yorumcusu, NATO dışı bölgede Çevik Kuvvetlerin kullanımıyla ilgili olarak böylece NATO yeni bir adım atmış oldu, dedi.

(Hürriyet, The Times, BBC)

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Cunta birliklerinin Irak Kürdistanına saldırısının tepkileri sürüyor. Ankara'daki Dışişleri Bakanlığı sözcüsü "sınırlı operasyon, kimsenin burnu kanamadan gerçekleştirildi" diye açıklama yaparken, Fransız Haber Ajansı, saldırı sırasında 6 Türk askerinin ~~öldüğünü belirtiyor ve çok sayıda~~ öldüğünü belirtti. İngiliz Di Tayms gazetesi, cunta birliklerinin Irak sınırından 80 kilometre içeri daldığını, birliklere gerekirse sınırdan 200 kilometre içeri girmeleri emrinin verildiğini yazıyor. Geçen perşembe günü Irak topraklarına dalan Türk birliklerinin sayısının 40 bini bulduğu, saldırıda Bolu'da üslenen komando tugayı ile Kayseri'deki hava indirme tugayının da kullanıldığı bildiriliyor. ~~Saldırının özellikle Irak Suriye sınırında yoğunlaştırıldığı beli~~ Güneyden İsrail'in Suriye'ye saldırı hazırlaklarını hızlandırdığı bir dönemde, cunta birliklerinin askersel operasyonunun özellikle Kuzey Irak ile Suriye sınırı boyunca yürütüldüğü belirtiliyor.

(The Times)

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

- Kuzey Kıbrıs taki Rauf Denktaş yönetiminin Cuma günü bağımsız Federatif bir Kıbrıs Türk Devletini açıklayacağı yolundaki bir olasılık üzerine, Yunanistan hükümeti, NATO, Avrupa Ekonomik Topluluğu ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin daimi beş üyesininin büyükelçilerine bir protesto notası göndererek, soruna dikkatlerini çekti.

(BBC)

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

"TKP'nin Sesi" 2 Haziran 1983

Dış haberler:

----Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Uluslararası komitesi Madritteki toplantıya katılan delegasyonların başkanlarına bir telgrafla, seslenerek, Avrupa halklarının çıkarları doğrultusunda başarılı bir sonuca ulaşılması ve silahsızlanma konularının ele alınacağı bir Avrupa konferansı yapılmasına ilişkin bir karar çıkarılması için etkin çaba harcamaya çağırdı. 33 Avrupa ülkesi, Birleşik Amerika ve Kanada delegasyonlarının katıldığı toplantıyla ilgili telgrafta özetle şöyle deniyor: "Madrit toplantısının 8. oturumunda, tarafsız ve bağlantısız ülkelerin önerileri temelinde, tüm taraflarca kabul edilebilir, dengeli ve somut bir sonuca varılması, Avrupa ve dünyada gerginliklerin giderilmesi ve yumuşamanın sürdürülmesi açısından çok büyük önemde bir gelişme olacaktır. Delegasyonları, bunun sorumluluğunun bilinciyle hareket edip, bir an önce halkların çıkarları doğrultusunda çalışmalarını tamamlamaya çağırıyoruz."

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

----Birleşik Amerika Savunma Bakanlığı,Doğu Akdenizdeki Amerikan ~~dani~~ deniz ve hava kuvvetlerinin komutanlık merkezini Yunanistandan Lübnana aktardı.Beyrutta çıkan Al Nida gazetesinin belirttiği üzere,Vaşington yönetiminin bu adımı,Pentagonun Lübnanı kendi"çevik kuvvetleri" için bir üs durumuna getirmeyi amaçlayan stratejik planlarının bir göstergesi olarak niteleniyor.Politik gözlemciler,bölgemizdeki Amerikan donanma ve hava filosunun karargahının Lübnana aktarılmasının son zamanlarda Suriyeye karşı tehdit ve saldırı hazırlıklarıyla bağlantılı olduğuna dikkat çekiyorlar.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

----Suriye Devlet başkanı ~~Esad~~ Hafız Esad ile Libya devlet başkanı Muhammer Kaddafi Trablusta görüştüler.Libya haber ajansının bildirdiği üzere Esad-Kaddafi görüşmesinde Yakın-Doğuda oluşan yeni durum üzerinde duruldu.Taraflar,Vaşington yönetiminin girişimleriyle Lübnan-İsrail anlaşmasınık,Arap halklarının davasına ters düşen bir anlaşma olarak nitelediler ve bunun geçerliliğini reddettiler.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

----İngilterenin Oksfortşayır yöresinde kurulu Amerikan hava üssü önünde barış güçlerinin gösterileri devam ediyor. İngiliz polisi, Amerikan atom bombardıman uçaklarının bulunduğu bu Yupır Hiyford üssü önünde gösteri yapanlardan 34 kişiyi tutukladı. Geçen hafta da polis 60 kişiyi tutuklamıştı. Bilindiği gibi İngilterede nükleer silahlanma planlarına ve Amerikan üslerinin varlığına karşı ulusal çapta bir kampanya yürütülüyor. Teçır hükümetinin barış güçleri arasında giriştiği yığınsal tutuklamalara ve kovuşturmalara karşın bu kampanya ya yeni yeni güçler katılıyor.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

----Uluslararası Çalışma Örgütü-İLO'nun 69.yıllık toplantısı Cenevrede çalışmalarına saşladı.Toplantıya,örgüt üyesi 150 ülkenin çoğunluğundan 1700 delege katılıyor.Üç hafta sürecek tartışmalar sırasında Türkiyedeki sendika ve sendikacıların durumunun da ele alınacağı bildiriliyor.Bu konu İLO'ya bağlı Sendikal Özgürlükler Komitesince daha önce ele alınmış,özellikle komite üyesi DSF temsilcileri Türkiyede sendikacıların tutuklanması ve sendikaların kapatılmasını kınamışlardı.Ancak komite,Türkiyeyle ilgili karar alırken,ülkemizde sendikal özgürlüklerin varolduğu görüşünü ileri süren Türk hükümetinin tutumunu gözönüne almıştı.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

----Şili'de 14 Haziran günü cunta yönetimine karşı yeni direnişler yapılacak.6 büyük sendika örgütünün bu konuda ortak bir çağrıda bulunduğu bildiriliyor.Ortak çağrıyı açıklayan Şili Bakır Maden İşçileri Sendikası başkanı,direnişin herşeyden önce demokratik yaşam normlarına dönülmesi,11 ~~Eylül~~ Mayıs ulusal protesto gününde tutuklanan sendikacı ve öteki yurtseverlerin serbest bırakılması istemleriyle gerçekleştirileceğini bildirdi.

Bilindiği gibi 11 ~~Eylülde~~ Mayısta Şilide,tüm ülke çapında protesto eylemleri yapılmış,Pinoşet'in Halk Birliği hükümetini kanlı bir darbeyle devirip erke el koymasından bu yana en yığınsal grev,gösteri,toplantı ve mitingler yapılmış,yer yer polise karşı barikatlar kurularak direnç gösterilmişti.Bu saldırılar sırasında polis iki genci öldürmüş ve birçok kişiyi tutuklamıştı.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

----Federal Almanya sosyal-demokrat partisinden 400 saylav ile belediye maclisi üyesi,Amerikan Kongresine bir mektupla seslenerek,Vaşington yönetiminin Orta Amerikadaki karışma politikasına son verilmesini istediler.

Öte yandan,Nueva Nikaragua haber ajansı,Sandinist halk hükümetine karşı Amerikan`casusluk örgütü CİA'nin gizli bir planını açıkladı. Buna göre,Hondurasta bulunan ve Amerikan subaylarınca eğitilmiş bulunan eski diktatör Somoza kalıntısı karşıDevrimci çeteler,Honduras ordusunun desteğiyle Nikarağuanın Nueva Segovia ve Hinotega eyaletlerini işgal edecek ve sözümona"geçici bir hükümet"kuracaklardı.Konuyla ilgili yorumda haber ajansı,bu planın önlenmiş olduğunu,ancak CİA'nin niyetlerinden vazgeçmediğini vurguladı.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

2.6.1983 metin

"TKP'nin Sesi" Yazı:

NAZIM HİKMETİ ANIYORUZ.

3. Hayıran

~~Bu gün~~ büyük ozan, inançlı komünist, yorulmaz barış savaşçısı Nazım Hikmetin ölümünün 20 yıldönümüdür. Türkiye Komünist Partisinin hapiste ve dışarda, gizli çalışmada ve açık eylemde ödünsüz savaşçısıydı Nazım Hikmet. Burjuvazi ona hiç bir zaman boyun eğdiremedi. Tüm yaşamını halkı için savaşa adadı. Partisi ile birlikte olmaktan hep onur duydu. Bugün tüm dünyada barış savaşçıları için Nazım Hikmet adı bir bayraktır. Barın Savaşçısı Nazım Hikmet Türkiye Komünist Partisinin Merkez Komitesi üyesiydi. Bütün dillerde bu gün Nazım Hikmet Komünistlerin barış için yürüttükleri ardıcıl savaşımın bir simgesidir. Baskıya sömrürüye karşı savaşın simgesidir. Zorbalığa diktatörlüklere karşı savaşanlar Nazım Hikmetten güç alırlar.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Burjuvazi yıllardır Nazım Hikmeti halkından koparmak için uğraşır. Komünistlerin, demokrasi güçlerinin, barışseverlerin çabaları onu halka nasıl bağlıyorsa, Nazım Hikmeti halka nasıl ulaştırıyorsa burjuvazide çabasını onu halktan gizlemeye, araya duvarlar çekmeye harcıyor. Elinden geldikçe onu karalamaya, yalanla, iftirayla onun savaşımını başka türlü göstermeye çabalıyor. Onun her şiiri burjuvaziyi, savaş kışkırtıcılarını, diktatörleri öylesine yaralıyor ki, onlar ile bu mecburlu yapıyor Nazım Hikmete karşı savaştan vazgeçemezler. Bu umutsuz savaşta burjuvazinin baş yardımcısı oportünistler, dönekler ve provakatörlerdir. Ama Nazım Hikmetin yalnız onur ve yiğitlik dolu savaşımı kolaylıkla karalanamaz. Üstün sanat güçü, yüksek partililik bilinci her türlü çabayı boşa çıkaracak ölçülerdedir.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Ölümünün 20 yılında büyük ozan, inançlı komünist, yorulmaz barış savaşçısı Nazım Hikmeti, Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi üyesi, yoldaşımız Nazım Hikmeti saygıyla anıyoruz.

Halkımızın, işçi sınıfımızın ve partimizin bu zorlu savaş yıllarında onunu yaşamı ve savaşımı bize ışık tutuyor,

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TKP"nin SESİ günün yorumu 2.6.983.ÖM.

TÜRKİYE BÖLGEDE JANDARMALIK ROLÜNÜ OYNAMAYA MI GEÇİYOR ?

NATO savunma bakanlarının Brüksel toplantısında, NATO nun hareket ve etki alanının genişletilmesi konusundaki Amerikan plnaları ele alınıyor. NATO etki alanı dışında "çevik kuvvetlerin" kullanılması planlanıyor. Türk birliklerinin Irak topraklarında Kürtlere karşı giriştiği barbarca saldırıları da, NATO savunma bakanlarının toplantısında bu çerçevede ele alınıyor. Yani NATO, Türk birliklerinin Irak topraklarındaki operasyonuyla, etki alanını genişletmede bir adım atmış oluyor. İşte Amerikan planlarında Türkiyeye bölgede verilen jandarmalık rolünün ilk provasını cunta, Irak sınırındaki barbarca girişimleriyle uygulamaya başladı. Bu prova da Kürt halkı üzerinde yapılıyor. Yabancı ajanslar, Irak sınır bölgesinde Kürtlerin yoğun yaşadığı

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

bölgenin günlerce cunta birliklerince ~~ağır bombardımana tutulduğu~~ bombalandığını ~~nı~~, 2 bin Kürdün tutuklandığını, 6 Tük askerinin öldüğünü, Kürtlerden ölü ve yaralı sayısının henüz saptanamadığını belirtiyorlar. Evren Çorum konuşmasında, bunlardan hiç söz etmedi. Cuntacılar, koydukları sansürle, yasaklamalarla Irak topraklarında Kürtlere karşı işledikleri canavarlıkları halktan gizleyebileceklerini sanıyorlar. Ancak halkımız olup bitenleri yakından izliyor, cuntanın giriştiği bu saldırının ulusal güvenlikle hiç bir ilişkisi olmadığını, tersine Amerikan planları doğrultusunda serüvenlere sürüklenmede bir adım olduğunu iyi biliyor. Bunun için de bu barbarlığı protesto ediyor, Türk birliklerinin Irak topraklarından derhal çekilmesini istiyor, Kürtlerle dayanışmasını dile getiriyor. Halkımız iyi biliyor ki, cunta birliklerinin Irak topraklarında giriştiği operasyonlar, Vaşingtonun tam desteğine dayanan İsrailin Suriyeye saldırısını da yüreklendiriyor

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Halkımız,Türk birliklerinin Amerikan "çevik kuvvetleriyle" birlikte Lübnana yerleştirilmesi planlarının yapıldığını da biliyor.Halkımız cuntanın Kuzey Kıbrıstaki sözümona bağımsız bir devlet ilan etme hazırlıkları içinde olduğunu da görüyor,biliyor.Bu gelişmeler, Vaşingtonun ve NATO nun çıkarlarına hizmet eden cuntanın,ülkemizi emperyalizmin şifa bulmaz hastalıklarını bölgeye yayan bir mikrop yuvası durumuna getirme yolunda olduklarını gösteriyor. Şovenist,militarist,serüvenci çizgide tehlikeli adımlar atan cunta Demokrasinin de baş düşmanıdır. Cuntacı generallerin Büyük Türkiye partisini kapatan,siyaset yasağını daha da genişleten,bir dizi politikacıyı gözaltına alan kararı,Evrenin Çorumdaki ilkel konuşması demokrasi düşmanlığını açıkça ortaya koydu.Tüm bu gelişmeler barış ve demokrasi savaşımının iç içe geçtiğini gösteriyor. Şimdi cuntanın demokrasi oyunlarına şu veya bu biçimde umut bağla

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

yan çevreler, öte yandan Amerikan planlarına karşı direndiği ve direneceği yolunda halka yanlış fikirler aşılayan liberal çevreler ve Amerika ile uzlaşma temeline oturtanlar, AP çevreleri cuntanın politikalarını cibilliyetini şimdi çok daha iyi görme olanağına sahiptirler. Bu çevreler cuntanın barışa ve demokrasiye karşı attığı her adımının ulusal çıkarlarımıza taban-tabana zıt Amerikan emperyalizminin planlarıyla bağlı/olduğunu görmek zorundadırlar. Bu bakımdan tüm sol ve ilerici güçlere de büyük görevler düşüyor. Şimdi bu güçler, ülkenin yazgısını kökten değiştirmek için cuntanın yıkılması zorunluluğunu çok daha geniş kesimlere yayma ve benimsetme çalışmalarında daha büyük olanaklara sahiptirler. İlerici güçler bu olanakları gereği gibi değerlendirdiklerinde barış ve demokrasi savaşımına yeni bir güç ~~katacaklardır~~ kazandırmış olacaklardır.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TMSBnin Sesi

1

Cemile
2.6.1983

SOYLEŞI

T. A- Demirel'in Büyük Türkiye Partisi kapatıldı. Cuntanın kapattığı I2 Eylül öncesi partilerin yerel yöneticileri,belediye başkanları da politika yapma yasağı içine alındı. ~~xxxxx~~ Demirel ve kimi AP yöneticileri ve CHP'li bir grup yöneticiyi seçim sonrasına kadar Çanakkalede ~~xxx~~ gözaltına alındı. Cuntanın başı Evren,dün Yorumda yine esip üfürdü. Erdal İnönü'nün yönetiminde kurulmaya ~~xxxxxxx~~ çalışılan partiyi de tehdit etti. ~~xxxxx~~ "Hizaya gelmez,hazırola geçmezseniz sizi de kapatırız" ~~xx~~ dedi. Halkı " gerekirse seçimleri erteleriz" diye tehdit etti.. Ne diyorsun,sen bu son gelişmelere..

N- B- Ne diyeyim, emir ve kumanda zinciri içinde ~~x xxxxxxxxxx~~ iki partili bir zorbalık rejimine geçiyoruz derim. Biz şaşırmadık,bizim açımızdan şaşacak bir şey yok.. Boşuna üç yıldır, cuntanın izni ve lütfu ile demok

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TUSTAV

~~xiyexdeğil,xçokxpartili~~ ~~gerici~~
rasiye geçilmez demiyoruz.. Eğer şaşaçak olanlar varsa, ~~kendini~~ cunta_
nın izni ve lütfuyla, demokrasiye ~~geçilecek~~ ağır-aksak ta olsa geçile_
ceğine" ~~inananlar~~ inananlar ve onlara kananlardır. 27 Mayıs'ı, ~~demok~~
~~gösterip,onuxülçütxalıp~~ ~~Türk ordusu~~ ~~demokrasiye~~
I2 Martla, I2 Eylül'ü ~~birbirine benzetenler~~ aynı kefeye koyanlardır.
A- Demirelin, AP başlarının ne 27 Mayıstaki, ne I2 Marttaki manevraları
bu kez sökmüyor.. Evren, ~~dün~~ Çorumda, "ikinci bir Gümüşpala numarasını
yemeyiz" dedi.. „27 Mayıs sonrasının "demiri kırat'a vur" manevrası-
nın benzeri "demiri ele vur" manevrasını bize yutturamazlar, yağma
yok" dedi. 27 Mayıs'ta söken numara, bu kez niye sökmedi? ~~27~~ Evren,
„Cunta, 27 Mayısçılardan daha zeki, daha uyanık olduğu için mi?
Hayır.. Kuşkusuz ~~cuntacılar~~ Cuntacılar denylerden ders çıkararak daha uyanık olabi_
lirler. Ama asıl sorun o da değil.. 27 Mayıs'ın ordusu, ~~yönetimi~~ 1980'lerin

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TÜSTAV

ordusu değil.. Derelerin altından çok sular geçti.. 27 Mayıs ordudaki ulusal,kurtuluşçu, halkçı geleneklerin, ~~ışnxrlxkçı~~ Amerikancı,işbirlikçi,gerici gidişe bir baş kaldırışıydı. Soğuk savaştan çıkmaya, yumuşamaya başlayan bir dünya ortamında gerçekleşti. Kapitalist Dünya ~~xrxxxx~~ ve Türkiye ekonomisi böylesi bir.derin krizde değildi. Kısacası hem dünya ve Türkiye koşulları, hem de 27 Mayıs hareketinin karakteri, bir burjuva ~~demokrasisine~~ parlamenter rejime geçişe ~~xlverişliyxxx~~ elverişliydi.. Askeri yönetim,üstelik eskisinden de geniş bir burjuva demokrasisine elveren 27 Mayıs Anayasasıyla parlamenter rejime yerini bırakıp sona erdi.

N - B- ~~Oyxx~~ I2 Mart,27 mayıstanda,I2 Eylülden de farklı koşullarda oldu. 60 lı yıllar boyunca,ABD,nin,NATO'nun ve Demirel'in de başını çektiği işbirlikçi egemen güçlerin çabasıyla ordu üst yönetimini,Holdingler, büyük burjuvazi ile bağlamak ,kendi uzantıları yapmak çabalarıyla geçti.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Işbirlikçi tekelleri,büyük burjuvaziyi palazlandıran bu yıllar boyunca sınıfsal,çelişkiler derinleşti,bağımlı kapitalizm onulmaz krize girdi. I960 lı yılların başında "yollar yürümekle aşınmaz" diyen Demirel,AP on yıl içinde,"bu anayasayla bu memleket yönetilmez" demeye başladı. I2 Mart rejimi,sol,devrimci hareketi vurdu, Demirel'i Başbakanlıktan istifaya zorlasa da,fiilen AP'nin denetiminde,onun istediği yönde yeni anayasa değişikliklerini yaptı, ve zaten açık olan partilerle seçime gidip sona erdi. Bırakalım seçimleri, I2 Mart rejiminin has partisi olan AP kendi yenilgisi olan seçim sonuçlarına bile itiraz edemedi.. Çünkü dünya I970 yumuşama döneminin tam göbeğindeydi.. Yumuşama dönemi açık askerse gerici rejimler için en elverişsiz ortamdır.. Tıpkı,içinde bulunduğumuz gerginlik,soğuk savaşa gidiş döneminin ise yalnız gerici değil, askersel gerici rejimler için de en elverişli ortam olması gibi..

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

T- A- Demirel'in, AP başlarının, anayasasına, ruhuna sahip çıktıkları I2 Eylül rejiminin seçimlerle kendilerine devredilip sona ermesine ne Amerikayı, ne de sırtını ona dayamış Cuntacıları razı edememesinin ~~xxxxx~~ başlıca nedeni bu değil mi? Ne yumuşak pazarlıklar, ne ayak direme söküyor, ABD destekli Cunta, AP yönetimli bir sivil rejime razı edilemiyor. ~~xxxxxx~~ ABD ~~xxxxx~~ dünyanın ve bölgenin bu gergin döneminde Türkiye'ye oynatmak istediği askersel-politik rol açısından Cuntayı, Cunta güdümlü bir politik partiyi, AP'ye tercih ediyor.. Çünkü, emperyalizm yanlısı, işbirlikçi AP'nin, ~~xxxx~~ Çağlayangil'in görüşlerinde dile getirdiği kadar bile dış politikada kıvraklık yapmasına bugün tahammülü yok ABD'nin. ~~xxxx~~ Demirel, demagojiyle, vaadle bile olsa etkileyebildiği ~~xxxxxxxx~~ ne inandığı yığın desteğine güveniyor, bunu koz olarak, öne sürüyor.! ~~Ama ABD'~~ ~~xxxxxxxxx~~ Ama bu bugün, Amerika karşısında AP'nin avantajı değil, dezavantajı!.. AP, yığınlara gösteriş olsun diye bile olsa, ABD planlarına alet olmak kimi holdinglerin, büyük burjuva

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

zinin dış ticaretini olumsuz etkilediği için bile olsa, dış politika_
da ABD'ye kimi konularda itaatsizliği, esas gücünü süngüden alan Cuntaya göre daha açık ola_
caktır. ABD 'nin bugün tercihi, AP tabanına ve seçmenine oturmuş, cunta
güdümlü bir partidir.. Vaadte bulunmayacak, oy için biçimsel de
olsa tavizde bulunmayacak, "terör döner" diye korkutarak, "Komünizm
gelir", "Sovyetler saldırır" diye korkutarak kendini dayatacak bir
partidir ABD'nin tercihi..

B- "Büyük Türkiye" lafı bile halka sanayileşme, ekonomik büyüme
vaad etmek için atıldı Ap tarafından.. Ama IMF, dünya Bankası
raporları Türkiyeye büyüme değil, yerinde sayma; sanayileşme, fabri
ka değil, sanayiden vazgeçmeyi öneriyor. Bu neyi gösteriyor? Ne kriz içindeki ABD ve diğer
emperyalist devletlerin Türkiye'nin ekonomik büyümesi, sanayileşmesi
için borç, yardım verecek gücü var, ne de niyetleri. Özellikle ABD
üzerinde stratejik, askersel-politik hesaplar yaptığı Türkiyenin,
ekonomisinin ve sanayiinin güçsüz kalmasını istiyor ki,

TÜRKİYE SOSYAL TÜSTA TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

elinde oynatabilsin. Istediği serüvene sürebilsin.. ABD, ~~ölmeden,ama ölmeden da sürünerek yaşarken~~,halktan oy almak için bile olsa "Büyük Türkiye" lafını ortaya atan AP'yi niye Çuntaya tercih etsin.. ~~Çuntanın güümümdeki parti~~

Bu gün,ABD'nin işine/vaad olarak bile olsa,ekonomik büyümeyi,sana_ yileşmeyi belgi yapan bir parti değil, "milliyetçiliği" belgi yapan, "Asker millete,bu tehlikeli dönemde önce silah/uçak gerek "diyenek olan 'askeri" bir parti gelir.. Senin anlayacağın,demirelin hesapları çankayadan geri döndüyse bu~~nun dünyadaki~~ Çuntanın,ABD'nin tercihlerini çok iyi değerlendirmesine sıkıça bağlıdır.. ~~Hesap adamı geçinen Demi_ relin bu kez hesaplayamadığı,ya da hesaplarını yanıldığı nokta,ABD'nin Türkiye üzerindeki saldırgan planlarının ciddiyeti,dünyadaki bu gerginlik ve ekono mik bunalım ortamıdır.~~

T. A- Uzağa gitmeyelim.. Çuntanın,BTP sini kapatması,koyduğu yeni yasaklar,seçim erteleme tehditleri,tam da Ortadoğu'da bu kez Türkiye

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI VAKFI

sınırındaki Suriyeyi içine alacak yeni bir savaş tehlikesinin arttığı günlerde alındı.. Türkiye de ,ABD çevik Kuvvetlerinin NATO kılıfı altında fiilen manevra adı altında Suriyeye ve Sovyetlere gövde gösterisi yaptığı günlerde alındı. Dahası, NATO'nun eylem alanını genişletme, ve resmen ABD Çevik Kuvvetlerinin ülkemizde konumlandırılmasına planlarına onay verme anlamına gelen,son Irak Kürdistanına saldırının hemen ertesinde oldu.. TKP'nin,ABD saldırgan planlarına karşı savaşımla dünyada,bölgemizde ve özellikle ülkemizde geriletilmeden ,Türkiyede demokrasiye ilerlemesinin geçilmez görüşü bir kez daha doğrulandı.. ~~TKP eylem programında boşuna mı Barış savaşımı,yani ABD saldırganlığın planlarını bozmak için savaşı başa almak gerekir diyor?~~ Bir yandan ABD'nin dünyadaki,bölgedeki,~~ve~~ tüm saldırganlıklarına,ülkemiz de ABD'ye çevik kuvvetlere yeni üsler verilmesine son Irak saldırısına, Kıbrıs'ta ayrı devlet ilanı girişimine şak şakçılık eden~~ler~~,sessiz kalan~~lar~~,~~[illegible]~~ ~~seçimle Demirel iktidar partisine gözü kör edip gideceğini~~ Demirel yanlısı yazarlar,kendi kazdıkları kuyuya düştüler.

Nasıl ülke sıkıya bağlı olduğu

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

~~B-~~ Bence onlar, ~~xxxxixxixx~~ ABD'nin uzun erimli hesap yapacağını ve ~~xuxtaxixgeneralleroxuzunxerimaxbelxbağlanamayacağınıxnasılxolsa~~ gelecek seçim dönemi için ~~xixx~~ olsun,yığınsal tabanı olacak gerici bir partiye şimdiden yatırım yapacağını düşündüler.. Ama yanıldılar. Gözü dönmüş reagan yönetimi,insanlığı bir nükleer savaşa sürüklemek pahasına dolu dizgin giderken, ~~xx~~ Türkiye~~den~~niz yedi yıl sonrasını ~~xxxx

Kısa vadede bunu en sağlamından, en kestirme kim yapar diye bakıyorlar. Oy, seçim hesaplarıyla bile olsa, işçiye, köylüye vaad, kimi kez taviz vermeye gerek duymayacak bir gerici parti, bir rejim, istese de, istemese de benimsiyorlar ~~tercihleridir~~.. Boşuna mı ~~KK~~ Demirel'e açık destek vermekten, Cuntanın partisini karşıya almak~~an~~ ~~KKK~~tan kaçındılar.. Odalar Birliğinin son toplantısında, Cuntanın vereceği işarete göre, ~~KK~~ destekleyeceğiniz partiyi seçin diye kulis yapılmadı mı? Demirel " büyük sermaye kim güçlüyse onu destekler" demiş.. Doğru bilmiş.. Ama büyük sermaye için gücün ölçüsü ne? Onlar için bu gün, süngüyle de olsa, halkı ezmeye gücü en çok yeten, ABD'nin en çok tercih ettiğ i parti ~~KKKKKKKKKKKK~~ güçlüdür.. Ve bu güç bugün AP'den çok Cuntada onun partisinde vardır.. Demirel'in hesap edemediği, büyük sermaye için gücün ölçüsünün zamana göre değiştiği..

N— B- Hani, bütün bunlardan Cuntanın, esip üfürdüğü gibi ~~KKKKKK~~ güçlü olduğu, her dilediğini yapabileceğin~~i~~ sonucu hiç çıkmamalı. Onun ABD den aldığı destek ve onun karşılığında verdiği tavizler ~~en zayıf~~ onun zayıf yanını oluşturuyor ~~,en güçsüz yanıdır~~.. Halkın ekmeğine, özgürlüklerine zorbalıkla el

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

koyması da öyle.. O, ekmeğini,işini,haklarını yitirmekten hoşnutsuz halk yığınlarından,başta işçi sınıfından çok,ama pek çok korkuyor.. "Yeter artık" deyip,yakıcı ekonomik demokratik istemleri için ayağa kalkan yığınlara gücünün yetemeyeceğini görüyor.. Onun için bir yandan "demokrasicilik" oyununa eli mahkûmdur.. Halkı oyalamak için partileşme ve seçim ortamına girmek zorundadır.. Yoksa onu,daha geçen yil 1988 yılına kadar parti ve seçim yok diyen Pinoşetin,bu kabadayıca çıkıştan bir yıl sonra başına gelenlerin beklediğini biliyor.. Evet,çok değil bir yıl önce şili de Pinoşe,büyük çoğunlukla "Evet" oyu aldığı ilan edilen bir referandumla bir gerici anayasa dayatmış ve kendini 7 yıllığına cumhur başkanı seçtirmişti.. Bir yıl sonra, bırakalım yedi yıl, bugün artık ne dünyada,ne Şilide kimse Pinoşenin bir yıl bile dayanacağını söyleyemiyor.. Işte bu nedenle unta ve onu destekleyen ABD bir demokrasi senaryosuna muhtaçtır..Ama,"emir ve kumandayla"yürüyen bir senaryo?. Çünkü partileşme ve seçim ortamındaki en ufak olanakların,yığınların bunlardan ya_

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ ARAŞTIRMA VAKFI

rarlanıp ,işi gerçek bir demokrasiye geçiş yoluna akıtabileceğinden ödleri kopuyor.. ~~Sağda bir kaç parti olursa,demokrat,barıştan yana bir partiyi halk çoğunlukla parlamentoya sokar diye ödleri kopuyor..~~ Halktan oy toplamak için de olsa,halk düşmanı yasaları,uygulamaları düzelteceğini söyle~~ecek~~ mek zorunda kalacak bir BTP sinin bile,bunu yaparken yığınların cuntaya karşı çıkmakta cesaretlendireceğinden korkuyor.

- A Bir bakıma,son kararlar,yasaklar kimi gerçeklerin daha iyi görülmesine yol açtı ~~iyi oldu~~.. Cuntanın demokrasi senaryosunun iç yüzü, cuntayla gerçekten sivil bir rejime bile geçilemeyeceği ortaya çıktı.. Artık kimse,AP'li çevreler bile, Cuntanın adımlarına,yasa ve yasaklarına uyularak demokrasiye geçileceğini savunamayacak.. Şimdi herkes sınavını verecek.. Şu veya bu ölçüde gerçekten olsa burjuva parlamenter rejimden ~~gerçekten~~ yana olanlarla ,demokratlık taslayanlar,halka kendini demokrat diye yutturmaya yeltenen arasındaki ayrım tam ler ortaya çıkacak. Ya Cuntanın yasaklarına boyun eğilecek,sessiz kalınacak,ya da bunlara karşı yasa,yasak tanımadan direnilecek..

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Tabanları olduğunu, halktan destek gördüklerini, halk üzerinde etkili olduklarını söyleyen AP yöneticileri, Demirel ya tabanını, yasa, yasak dinlemeden direnmeye çağıracaktır. Ya da bunu yapmayacaktır.

Ama o zaman, yarın kalkıp "vallahi ben aslında cuntaya karşıydım, ben gerçek parlamenter düzen istiyordum, ama ne yaparsın ki yasaklar, gözaltılar ile sesimi çıkaramadım" diye demokrasi havvarisi kesilmeye de hakları olmayacaktır.. Kuşkusuz bu, tüm burjuva politikacıları için geçerlidir. Bence, Demokrasi isteyen, istediğini söyleyen herkes, ABD'nin ve cuntanın bu ortak oyunlarına karşı çıkmalıdır.. Demokratlık, demokrasi olmadığı, katledildiği zaman belli olur.. Ve demokrasi savaşının, yasalara, yasaklara bağlı olarak, bu sınırlara bağlı kalarak verileceği hiç bir kitapta yazmıyor.. Demokrasiye katledenlerin ona izin vermeyenlerin demokrasi savaşını yasaklaması ne kadar doğalsa, demokratım diyen, "demokrasi istiyorum" diyen birinin de cuntanın yasa ve yasaklarını tanımadan savaşım vermesi o kadar doğaldır.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

V- A- Ama, ben derim ki, halk, işçiler, emekçiler, aydınlar ~~beklemeli~~ bekleyemeli ~~hele sağcı partilerin~~ yönetimlerinin ~~başı çekmesini bekleyemeli..~~ APlisi, CHPlisi, MSPlisi, partisizi, devrimcisi, solcusu herkes, çalıştığı, yaşadığı yerde, örgütünde yakıcı istemleri için, özgür partiler ve seçimler (politik hakkı) için sesini yükseltmeli, direnmeli... Çünkü, artık başka türlü Cuntanın demokrasi filan getirmeyeceğini herkes gördü.. Çünkü demokrasiden en çok kazançlı çıkacak olan, politikacılardan çok halktır, emekçilerdir. Cuntanın yıllarca başımıza çöreklendireceği iki partili zorbalık rejiminden yine en zararlı çıkacak olan, burjuva politikacılardan çok, halktır, emekçilerdir.. Burjuva politikacıları boşuna yedi yıl bekleyebilirler, parti kurmak ve seçilmek için.. Ama ya emekçi halk, yedi yıl daha böyle kemer sıkmağa, böyle haksız ve özgürlüksüz yaşamaya razı mı? Dahası, burjuva politikacılar, hele sağcı Ap'li politikacılar, cuntadan korktuklarından çok halkın ayağa kalkıp direnmesinden, kendi gücünü tanımasından korkarlar.. Oyle ya, halkın kendini savunmak dinamiğini öğrenen halk daha sonra AP'yi destekler mi? AP başa gelse, onu rahat bırakır mı? Evet görev herseyden çok halka, emekçilere düşüyor...

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI